

Echt contact helpt!

MIRJAM FOEKEMA

Mijn geworstel met een mondkapje

Ik werk in het ziekenhuis op een afdeling met oudere mensen. Naast de reden van hun opname hebben zij vaak een vorm van dementie. Ook in coronatijd zorg ik met veel liefde voor deze kwetsbare doelgroep. Maar toch is het anders. Ik worstel met het dragen van een mondkapje. Niet hoe en wanneer ik het moet dragen; dat is mij wel duidelijk. Ook heb ik het niet over de schuurplekjes achter mijn oren of over het kleine eeltplekje op mijn neus. Aan gesprekken voeren met een mondkapje op zijn we inmiddels ook gewend. Het dempt het geluid misschien een beetje, maar over het algemeen kunnen we ons best goed verstaanbaar maken en patiënten uitleggen wat hen te wachten staat bij een operatie of waarom het noodzakelijk is om wat bloed af te nemen voor onderzoek. Maar wat als je dementie hebt en je de wereld zoals wij die hebben ingericht niet meer begrijpt? Wat als je veranderingen, zoals een ziekenhuisopname, niet meer kunt verwerken? Wat als alles in deze

wereld zo snel gaat dat je het niet meer kunt bijhouden? Wat als dit je angstig maakt?

Echt contact helpt! In

de communicatie met anderen gebruiken deze kwetsbare ouderen het liplezen en de mimiek van de zorgverlener ter ondersteuning van het gesproken woord om alles beter te begrijpen. Dit ontnem ik ze door een mondkapje te dragen. Een voorbeeld: ik moet bloed afnemen bij een 96-jarige dame na een heupoperatie. Ze heeft dementie en is ernstig verward. Ook is ze slechthorend en draagt ze een bril. Mijn dilemma: zet ik mijn mondkapje even af om mevrouw duidelijk te maken wat ik van haar wil om verdere boosheid en/of agressie te voorkomen en om absoluut noodzakelijke handelingen te kunnen uitvoeren? Of incasseer ik de boosheid, die overgaat in agressie, waardoor ik mijn handelingen onder veel protest moet uitvoeren met alle gevolgen van dien? Mijn vak-kennis zegt: mondkapje op! Mevrouw vraagt mij: mondkapje alsjeblieft af! ♦

COLOFON DENKBEELD

Denkbeeld, vakblad over dementie, wordt uitgegeven onder auspiciën van de Stichting Tijdschrift voor Psychogeriatric.

REDACTIE

Hugo van Waarde, hoofdredacteur
Patrick Verhaest, adjunct-hoofdredacteur
Peter Bakens, Marco Blom, Renate Curfs, Mirjam Foekema, Debby Gerritsen, Theo Hazelhof, Cynthia Hofman, Lies Orthmann, Martin Smalbrugge, Carolien Smits, Renate Verkaik
Dieuwke de Boer, eindredacteur

UITGEVERIJ

Bohn Stafleu van Loghum, Postbus 246, 3990 GA Houten
Macella Strauss, redactiecoördinator, denkbeeld@bsl.nl
Uitgever, Yolanda Stil

BASIS VORMGEVING

Twin Media, Culemborg
Foto omslag: Vincent Boon

ADVERTENTIES

Cross Media Nederland, 010 – 7421020, zorg@crossmedianederland.com
Arbeidscommunicatie: tel. 030 – 638 39 56, joris.kranenburg@bsl.nl
Aanleveren van advertentiemateriaal kan via traffic@bsl.nl

ABONNEMENTEN

Denkbeeld verschijnt 6 keer per jaar.
Abonnementsprijs (print + online toegang): € 117,00; online-only abonnement (enkel online toegang): € 70,20. Studenten ontvangen 35% korting.
Het abonnement kan elk gewenst moment ingaan en wordt automatisch verlengd tenzij twee maanden voor de vervaldatum schriftelijk is opgezegd. Als vakblad hanteren wij de opzegregels uit het verbintenisrecht. We gaan er vanuit dat je het abonnement uit hoofde van jouw beroep hebt afgesloten. Abonneren? Klantenservice Bohn Stafleu van Loghum, tel: 030-638 37 36 www.bsl.nl/klantenservice

VOORWAARDEN

Op leveringen en diensten zijn de bij de Kamer van Koophandel gedeponeerde algemene voorwaarden van Springer Media B.V. van toepassing, tevens raadpleegbaar op www.bsl.nl. De voorwaarden worden op verzoek toegezonden. Het overnemen en vermenigvuldigen van artikelen en berichten uit dit tijdschrift is slechts geoorloofd met bronvermelding en met schriftelijke toestemming van de uitgever. Het verlenen van toestemming tot publicatie in deze uitgave houdt in dat de Standaardpublicatievoorwaarden van Springer Media B.V., gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Utrecht onder dossiernummer 3210/635, van toepassing zijn, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen. De Standaardpublicatievoorwaarden voor tijdschriften zijn in te zien op www.bsl.nl/doelgroepen/auteurs/ of kunnen bij de redactiecoördinator worden opgevraagd.

© 2022, Bohn Stafleu van Loghum
ISSN 0926-718

De online publicatie kan verschillen van de print versie, check daarom altijd online voor de meest actuele publicatie (version of record).

 bohn
stafleu
van loghum

 mvw
media voor vak
& wetenschap